

Форма № Н - 3.04у

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК-26 МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ШКОЛІ

освітній ступінь «Бакалавр»
спеціальність 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)»

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика виховної роботи у школі» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив: к.фіз.вих., старш. викл.

 Олег СКИРТА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)», спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми

 Тамара ЛОШИЦЬКА

Завідувач кафедри

Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії

 Тамара ЛОШИЦЬКА

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<u>Галузь знань</u> <u>01 Освіта / Педагогіка</u>		
Модулів – 1	<u>Спеціальність:</u> <u>014.11 «Середня освіта</u> <u>(Фізична культура)»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		14 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
60 год.	– год.		
Вид контролю: диф.залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,5

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика виховної роботи у школі» є формування в студентів знань, умінь і навичок виховної роботи, забезпечення їхнього особистісного розвитку як майбутніх класних керівників, суб'єктів виховної діяльності. **Основними завданням вивчення дисципліни** «Методика виховної роботи у школі» є: оволодіння методами педагогічної діагностики; формування вмінь організації виховної роботи; опанування вміннями проведення колективних творчих справ; формування вмінь організації взаємодії у системі «школа-батьки-учні»; формування вмінь профілактики та корекції важковиховуваності учнів; розвиток умінь попередження і розв'язання конфліктних ситуацій; оволодіння прийомами педагогічного впливу.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів, необхідні для подальшої професійної діяльності:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 7. Здатність розвивати в учнів ціннісне ставлення до свого здоров'я та фізичного стану.

ФК 10. Здатність формувати в учнів потребу у регулярній руховій активності, мотивацію до занять фізичними вправами, потребу у здоровому способі життя.

Програмні результати навчання:

ПРН 23. Використовувати оздоровчі стратегії роботи з учнями, що сприяють нівелюванню дії патологічних та стресогенних чинників на організм школярів, формують у них потребу у регулярних фізичних вправах, руховій активності.

ПРН 27. Створювати умови для збереження психічного здоров'я учнів. Вживати заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу.

ПРН 33. Визначати оптимальні зміст, форми і напрямки професійного розвитку, критерії результативності власного навчання. Долучатися до діяльності професійних спільнот.

ПРН 35. Використовувати у професійній діяльності елементи систем національного фізичного виховання. Популяризувати українські національні традиції у фізичному вихованні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

ТЕМА 1. СИСТЕМА ВИХОВНОЇ РОБОТИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

Роль і місце класного керівника в системі виховних впливів на особистість дитини. Основні напрями діяльності класного керівника. Функції класного керівника за напрямами «Здоров'я», «Взаємодія», «Інтелект», «Моральність», «Дозвілля», «Родина». Функціональні обов'язки класного керівника. Кваліфікаційна характеристика класного керівника. Модель системи виховної роботи класного керівника. Складові системи виховної роботи класного керівника. Психолого-педагогічна діагностика. Проектувальна діяльність класного керівника. Конструктивна діяльність. Організація виховної діяльності в учнівському колективі. Особистісно-орієнтований підхід та індивідуальна робота з дітьми.

ТЕМА 2. ВИВЧЕННЯ КЛАСНИМ КЕРІВНИКОМ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

Критерії, показники та рівні вихованості особистості. Подолання труднощів діагностичної діяльності в роботі класного керівника: оволодіння понятійним апаратом педагогічної діагностики, набуття вмінь використання діагностичного інструментарію, опанування вмінь аналізу, узагальнення та використання даних діагностики у практичній діяльності. Поняття вихованості. Критерії вихованості. Етапи вивчення особистості учня. Методи вивчення особистості учня: спостереження, вивчення шкільної документації, бесіда, аналіз продуктів діяльності (творчості), колізійні ситуації, тестування, анкетування, експеримент. Педагогічні умови ефективності використання методів діагностики особистості.

ТЕМА 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КЛАСНОГО КОЛЕКТИВУ

Поняття колективу, його ознаки, етапи формування. Цілі діагностики колективу: рівень сформованості, характер міжособистісних стосунків, психологічний мікроклімат, спрямованість, ціннісно-орієнтаційна єдність, ініціативність, інтереси. Методи вивчення учнівського колективу: соціометричне опитування, анкетування, тестування, сфокусоване групове інтерв'ю, рольова гра. Взаємооцінювання як метод діагностики моральної вихованості учнів.

ТЕМА 4. ПЛАНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Планування виховної роботи як усвідомлене цілеспрямоване передбачення динаміки виховного процесу. Прогностичні вміння класного керівника, їх взаємозв'язок з вміннями діагностичними, конструктивними, організаційними. Види, структура, форма планів з виховної роботи. Календарне планування класного керівника: вимоги до складання плану. Тематичне тижневе планування. Поточне планування в діяльності класного керівника.

ТЕМА 5. МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНОГО ВПЛИВУ

Прийоми педагогічної взаємодії. Спонукальні прийоми: переконування, заохочення, обхідний рух, прохання, показ умінь і переваг учителя, опосередкування, організація успіху в навчанні, фланговий підхід, прояв засмучення, довіра, залучення до цікавої діяльності. Гальмівні прийоми:

паралельна педагогічна дія, наказ, ласкавий докір, натяк, уявна байдужість, іронія, розвінчання, вибух, вияв обурення, осуд, покарання, попередження. Критерії доцільності використання прийомів педагогічного впливу. Педагогічні умови використання прийомів педагогічного впливу.

ТЕМА 6. МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ВАЖКОВИХОВУВАНИМИ ДІТЬМИ

Поняття важковиховуваності у сучасній психолого-педагогічній літературі. Динаміка розвитку відхилень у поведінці особистості. Причини девіантної поведінки: психолого-педагогічні, соціально-педагогічні, медико-біологічні. Типологія девіантних підлітків. Педагогічна профілактика девіантної поведінки. Використання можливостей педагогічної діагностики в педагогічній профілактиці. Особливості педагогічного керівництва в роботі з важковиховуваними учнями. Методика організації виховної роботи з важковиховуваними учнями: залучення до цікавої діяльності, гуртки, консультативні центри, педагогічна психотерапія, рольова гра, інтерактивний театр, тренінг. Індивідуальна програма на зміну поведінки учня.

ТЕМА 7. МЕТОДИКА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Конфлікти у навчально-виховному процесі школи. Фактори виникнення педагогічних конфліктів. Динаміка конфлікту. Функції конфлікту. Результати конфлікту. Типи конфлікту і причини їх виникнення. Методика попередження конфліктних ситуацій. Методи та прийоми розв'язання конфліктів. Орієнтовна схема аналізу конфліктної ситуації.

ТЕМА 8. ВЗАЄМОДІЯ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА І СІМ'Ї У ВИХОВАННІ ШКОЛЯРІВ

Умови успішного сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання. Стили сімейного виховання. Форми взаємодії класного керівника з батьками: індивідуальні, групові, масові. Батьківські збори. Види та форми проведення батьківських зборів. Методика підготовки та проведення батьківських зборів.

ТЕМА 9. МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ БЕСІДИ

Бесіда як метод виховання. Бесіди пізнавальні і морально-етичні. Ознаки бесіди як діалогічної форми виховної діяльності класного керівника. Психолого-педагогічні переваги методу бесіди. Особливості бесіди як різновиду ораторського мистецтва. Психолінгвістична програма бесіди. Методика підготовки та проведення бесіди. Етапи підготовки. Прийоми зацікавлення та підтримання уваги під час бесіди.

ТЕМА 10. МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ДИСПУТУ

Диспут як одна з важливих форм виховної роботи. Диспут як складна форма діалогічного спілкування. Складність організації дискусії як вільного обговорення складних актуальних проблем. Вимоги до проблематики диспутів у різних класах. Психолінгвістична програма дискусії: завдання по відношенню до проблеми, завдання по відношенню до групи учасників, завдання по відношенню до кожного окремого учасника. Методика підготовки і проведення диспуту.

ТЕМА 11. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ КЛАСНОЇ ГОДИНИ

Класна година як засіб формування правильного ставлення учня до суспільства, праці, природи, самого себе, оточуючих. Планування класних годин. Врахування пріоритетних напрямів виховної роботи, рівня розвитку учнів, їх інтересів, завдань особистісного становлення. Функції класної години. Форми проведення класної години: традиційні та інноваційні. Методика підготовки до проведення класної години.

ТЕМА 12. ФОРМИ І МЕТОДИ ПОЗАУРОЧНОЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Мета позаурочної виховної роботи. Умови ефективності її реалізації. Пріоритетні напрями виховної роботи. Форми організації діяльності учнів у позаурочний час: традиційні та інноваційні. Умови ефективності реалізації форм виховної роботи. Методика підготовки виховних заходів. Етапи підготовки позакласної справи-заходу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		го	л	п	лб	інд		с.р	л	п	лб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА												
Тема 1.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 2.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 3.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 4.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 5.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 6.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 7.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 8.	7	1	1	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 9.	8	1	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 10.	8	1	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 11.	9	2	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Тема 12.	9	2	2	–	–	5	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	90	14	16	–	–	60	–	–	–	–	–	–
Усього годин	90	14	16	–	–	60	–	–	–	–	–	–

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система виховної роботи класного керівника	1
2	Вивчення класним керівником особистості учня	1
3	Методика вивчення класного колективу	1

4	Планування виховної роботи	1
5	Методика педагогічного впливу	1
6	Методика виховної роботи з важковиховуваними дітьми	1
7	Методика попередження та розв'язання конфліктних ситуацій у навчально-виховному процесі	1
8	Взаємодія класного керівника і сім'ї у вихованні школярів	1
9	Методика підготовки і проведення бесіди	2
10	Методика та організація проведення диспуту	2
11	Методика організації класної години	2
12	Форми і методи позаурочної виховної роботи	2
	Разом	16

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
3		
4		
	Разом	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система виховної роботи класного керівника	5
2	Вивчення класним керівником особистості учня	5
3	Методика вивчення класного колективу	5
4	Планування виховної роботи	5
5	Методика педагогічного впливу	5
6	Методика виховної роботи з важковиховуваними дітьми	5
7	Методика попередження та розв'язання конфліктних ситуацій у навчально-виховному процесі	5
8	Взаємодія класного керівника і сім'ї у вихованні школярів	5

9	Методика підготовки і проведення бесіди	5
10	Методика та організація проведення диспуту	5
11	Методика організації класної години	5
12	Форми і методи позаурочної виховної роботи	5
	Разом	60

8. Індивідуальне завдання. Написати реферат на обрану тему.

9. Методи навчання - методи проектного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність здобувача:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- виголошення доповіді на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичних заняттях;
- самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання, іспит.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі для диф. заліку

Поточне тестування, самостійна та індивідуальна робота							Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль №1							20	100
T1	T2	T3	T4	T5-6	T7-8	T9-12		
10	10	10	10	10	10	20		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

12. Методичне забезпечення

1. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Методика виховної роботи у школі». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 25 с.
2. Скирта О. С. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методика виховної роботи у школі». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2023. 12 с.

13. Рекомендована література Базова

1. Білецька І .О. Методи і засоби особистісно-орієнтованого виховання: навчально-методичний посібник. Умань, 2009. 148 с.
2. Велитченко Л .К. Педагогічна взаємодія: теоретичні основи психологічного аналізу: монографія. Одеса: ПНЦ АПН України, 2005. 355 с.
3. Виховні технології / Упоряд. В. Варава, В. Зоц. К.: Ред. Загальнопед. Газ., 2004. 120 с.
4. Омеляненко В.Л. Теорія і методика виховання: навч. посіб. К., 2008. 415 с.
5. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: курс лекцій. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 192 с.
6. Холковська І.Л. Методика виховної роботи: практикум. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 207 с.

Допоміжна

7. Біліченко О.О., Лошицька Т.І., Скирта О.С. [Психологічні особливості студентів різної статі та їх ставлення до дисципліни «Фізичне виховання»](#). *Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога», №3 (204).2022. С.99–105.*
8. Скирта О.С., Лошицька Т.І., Кравченко А.О., Біліченко О.О. Використання популярних рухових програм як засіб підвищення рейтингу якості уроку фізкультури у школі. *Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога», №6 (201).2021. С. 82–88.*